

KATODİK KORUMA

Serdar Pakar / Haşim Kılıç
EMO

KATODİK KORUMA

AMAÇ: Katılımcılar LPG istasyonlarında uygulanan katodik koruma sistemi ve ölçümü ile ilgili bilgi sahibi olabileceklerdir.

- Korozyon
- Katodik koruma nedir
- Katodik koruma çeşitleri
- Ölçümler

KOROZYON NEDİR

Metal yapıların metalik özelliğinin, ortam etkileri ile kaybolmasıdır. (paslanma)

- Elektrokimyasal reaksiyondur.
- Metal ile ortam arasındaki elektrik akımıdır.
- Korozyonun "akım kaynağı"; Metal ve içinde bulunduğu ortamın yapısıdır.

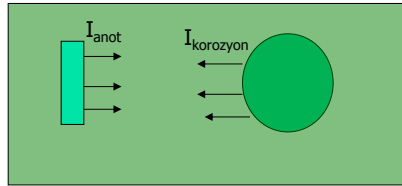
Korozyonun neden olduđu kayıplar

- Ekonomik kayıplar
- Çevre kirliliđi
- Ürün kaybı
- Ürünün kirlenmesi
- Verim kaybı

KATODİK KORUMA NEDİR

- Korozyon akımını azaltmak için başka bir kaynaktan bu akıma zıt yönde akım oluşturulur.
- Böylece akımların vektörel toplamı azalacağından, aynı oranda paslanma da azalır.

KATODİK KORUMA NE DEĞİLDİR

- Topraklama değildir
- Statik elektrik koruması değildir.
- Elektrik çarpmasına karşı koruma değildir.

UYGULAMA ALANLARI

- Yer altı yakıt depolama tankları
- Toprak seviyesi tank tabanları
- Yakıt ve petrol dağıtım sistemleri
- İçme suyu dağıtım sistemleri
- Doğalgaz dağıtım sistemleri

UYGULAMA ALANLARI

- Sıkıştırılmış hava dağıtım sistemleri
- Yangın sistemleri
- Kanalizasyon sistemleri
- Deniz rıhtımları ve iskele çelik kazıkları

KATODİK KORUMA ÇEŞİTLERİ

- Galvanik sistemli koruma
- Dış akım kaynaklı koruma

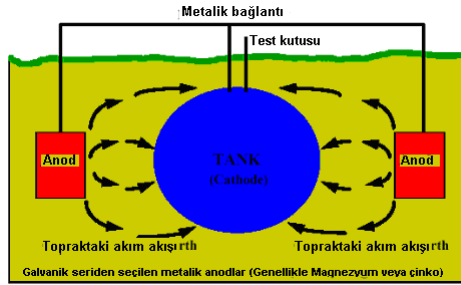
GALVANİK SİSTEMLİ KORUMA

- Korunacak tanka kendisinden daha negatif metal (magnezyum anot) bağlanır.
- Magnezyum anot pil görevi yaparak gerekli potansiyeli sağlar.
- Zaman içinde tükeneceğinden değiştirilmesi gerekir.(2-5 yıl)

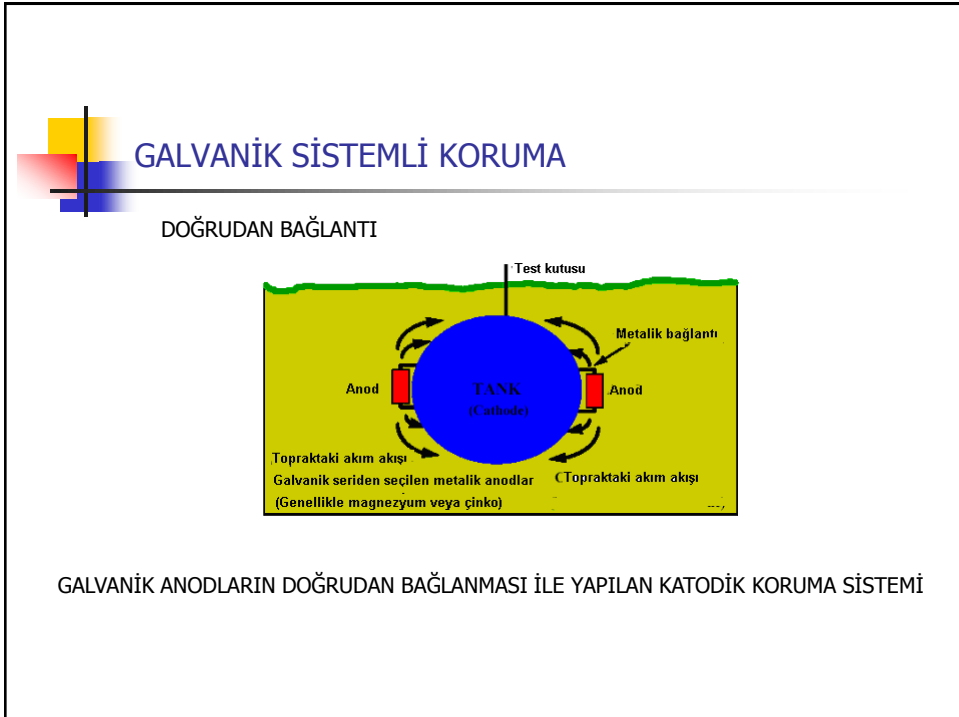
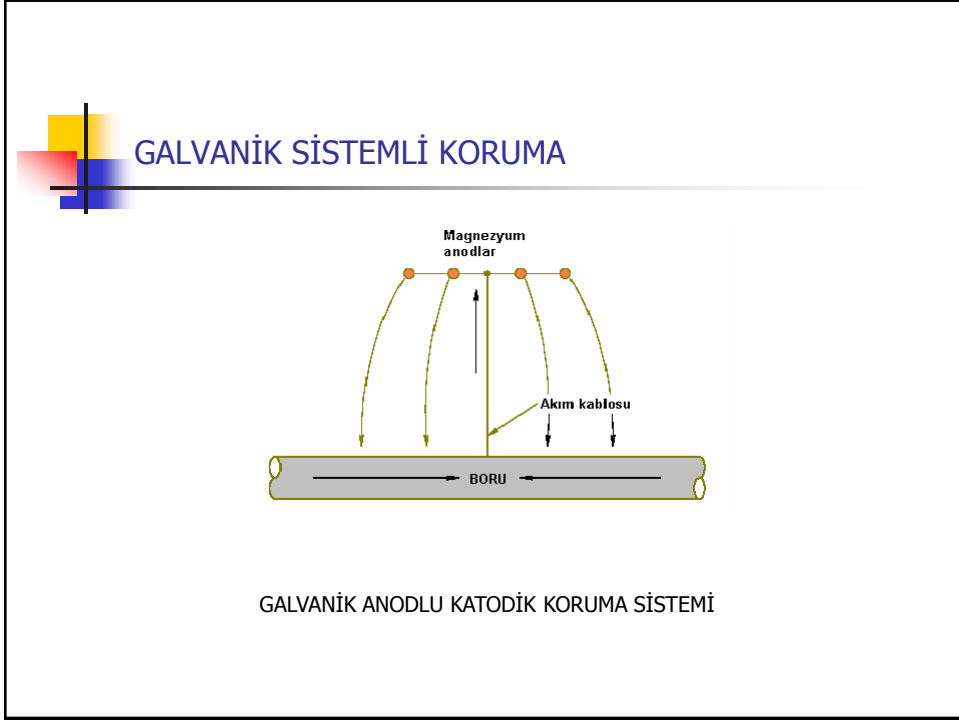

GALVANİK SİSTEMLİ KORUMA

DIŞARIDAN BAĞLANTI

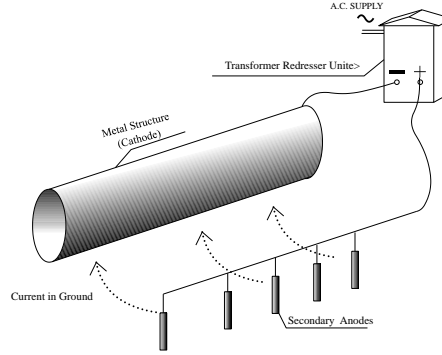

GALVANİK KATODİK SİSTEMİN BAĞLANMASI (ANODLAR) YAPIYA DOĞRUDAN BAĞLI DEĞİL

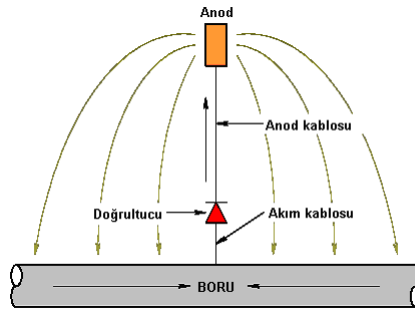

DIŞ AKIM KAYNAKLI KORUMA

Toprağa gömülü çelik yapıya koruma akımı şebekeden sağlanır.

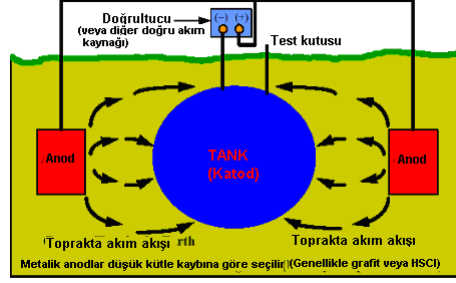
DIŞ AKIM KAYNAKLI SİSTEM

DIŞ AKIM KAYNAKLI KATODİK KORUMA SİSTEMİ

DIŞ AKIM KAYNAKLI KORUMA

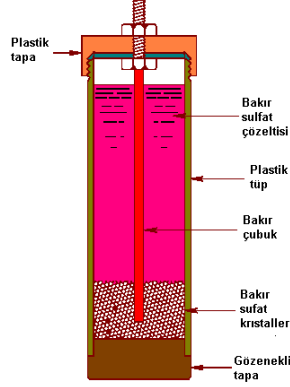
TANKIN DIŞ AKIM KAYNAKLI SİSTEMLE KORUNMASI

ÖLÇÜM İÇİN GEREKLİ MALZEMELER

- MULTİMETRE
- REFERANS ELEKTROT

REFERANS ELEKTROT

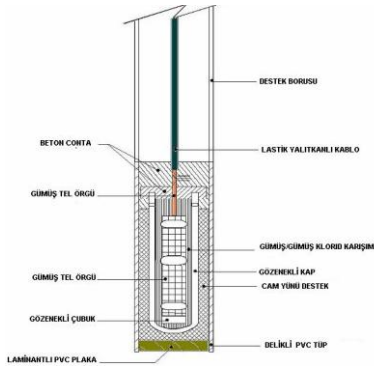

Cu/CuSO₄ referans elektrodu;

Bakır sülfat çözeltisi ve elektrolitik bakır çubuktan meydana gelir.

Toprağa gömülü çelik yapıların ölçümünde kullanılır.

REFERANS ELEKTROT

Gümüş/Gümüşnitrat referans elektrodu;

Gümüşnitrat çözeltisi ve gümüş çubuktan meydana gelir.

Deniz içindeki çelik yapıların ölçümünde kullanılır.

REFERANS ELEKTROT

- Kalibrasyon sertifikalı referans elektrod kullanılmalıdır.
- Kalibrasyonda hata 5 mV'u aşmamalıdır.
- Referans elektrodunun uygun şekilde bakımı yapılmalıdır.
- Kirli veya oksitli ise referans elektrodunun potansiyeli deęişir.

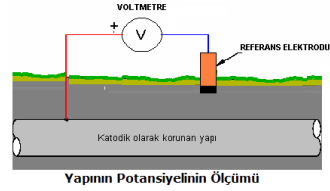
YAPILAN ÖLÇÜMLER

---

1. Koruma seviyesi testi
2. Toprak özgül direncinin ölçümü
3. Akım ihtiyacı testi
4. Boru hattı akımlarının ölçümü
5. Enterferans testleri
6. Boru hattında kullanılan ekipmanların testi
7. Cihazlar ve enstrümanlar.

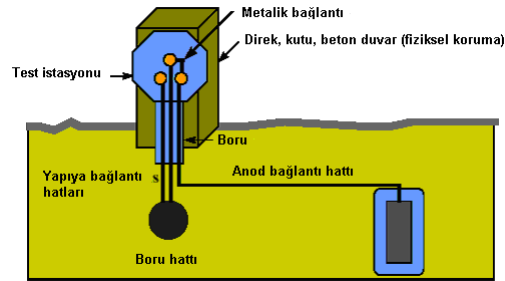
KATODİK KORUMA ÖLÇÜMÜ

Toprağa gömülü çelik yapıda gerekli potansiyel bakırsulfat referans elektroduna göre -0,85 Volt veya daha negatiftir.

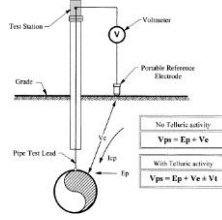
Deniz içerisindeki çelik yapılarda gerekli potansiyel gümüş klorid referans elektroduna göre -0,80 veya daha negatiftir.

KATODİK KORUMA ÖLÇÜMÜ

Ölçüm test kutusundan yapılmalıdır. Ancak akaryakıt istasyonlarının çoğunda test kutuları lpg tankları ile birlikte gömülü olduğundan testler tank gövdesi üzerinden gerçekleştirilir.

KORUMA SEVİYESİ ÖLÇÜMÜ

Voltmetrenin iç direnci;

Normal toprak için 10 M Ω

Kayalık için 200 M Ω

Referans elektrodu;

Toprakta bakır sulfat

Deniz suyunda gümüş klorid

- Korozyon
- Katodik koruma nedir
- Katodik koruma çeşitleri
- Ölçümler

Kaynakça

- Katodik koruma sistemi'nin tanıtımı (Turgut Odabaşı)
- Katodik koruma eğitimi notları (EMO)
- TS 5141 EN 12954 standardı